

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 13-06-2023

Mødedato Tirsdag d. 13. juni 2023 kl. 12:45

Mødested Mødelokale K, Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	5
Drøftelse: Fortsat behandling af budget 2024.....	7
Beslutning: Indspil om affaldssortering.....	11
Beslutning: Klimaregnskab 2022.....	15
Beslutning: Ansøgning om medfinansiering til Renoveringsværksted Aalborg.....	20
Orientering: Indberetning om jordforurening 2022 for Region Nordjylland.....	23
Orientering: Indkomne bemærkninger og forslag til Råstofplan 2024.....	26
Beslutning: Miljøkonsekvensrapport og tilladelse til råstofindvinding i graveområde Lyngså, Frede	30
Orientering: Klagenævnsafgørelse vedr. afslag på ansøgning om råstofindvinding ved Stærhøj.....	34
Beslutning: Rapport fra udvalgets studietur i april 2023.....	37
Beslutning: Mødeplan for 2024 for Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.....	39
B: Beslutning: Ansøgning om råstofindvinding ved Boller, Hjørring Kommune.....	43
B: Beslutning: Ansøgning om råstofindvinding ved St. Vildmose, Jammerbugt Kommune.....	46
B: Beslutning: Ansøgning om indvinding af råstoffer i graveområde Lille Vildmose.....	49
Orientering.....	52
Eventuelt.....	54
Underskrift af mødeprotokol.....	56

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)

Jess V. Laursen (næstformand)

Helena Palsgaard

Peter Larsen

Tage Leegaard

Jens-Henrik Kirk

Jørgen Rørbæk Henriksen

Ole Stavad

Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Henning Steffen Christensen

Ph. d. Geolog Rikke Ellemann-Biltoft

Chefkonsulent Birgitte Søtoft Henriksen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Klimamedarbejder Anna Klausholt Andersen, Regional Udvikling

Specialkonsulent Mette Arleth, Regional Udvikling

Affaldsstrategisk medarbejder Lisa Buus Nielsen, Regionshospital Nordjylland

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

2

Godkendelse af dagsorden

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte dagsordenen.

Punkt 3: Drøftelse: Fortsat behandling af budget 2024

2022-047126

Bilag

Budgetbrikker 2024_KMB_v2.docx

NT økonomivurdering 2023-2024 -juni2023

Drøftelse: Fortsat behandling af budget 2024

Resumé

På baggrund af drøftelserne på udvalgets foregående møder den 17. marts og 12. april 2023, gives der på dette møde en opdatering på økonomien. Selve præsentation og drøftelse af budgetforslag 2024, der var planlagt som et fællesmøde mellem de to udvalg den 12. juni, udskydes til 21. juni, hvor NTs budgetforslag kendes fuldt ud.

Det indstilles, at udvalget tager den økonomiske situation til efterretning og drøfter udsigterne for budget 2024.

Sagsfremstilling

På mødet i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling den 12. april 2023 drøftede udvalget fortsat perspektiverne for budget 2024 indenfor udvalgets område. Nedenfor redegøres for den seneste udvikling siden da.

Budgetoplæg 2024

Budgetoplægget for 2024 er en fremskrivning af det vedtagne budget 2023 med de konstaterede eller besluttede ændringer, der kendes på nuværende tidspunkt.

Selv om det formelt er Udvalg for Regional Udvikling og Innovation der har ansvaret for den kollektive trafik, er fremskrivning fra 2023 til 2024 af kendte ændringer på området meget vigtig for Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling. De to udvalg "deler" nemlig budget og ændringer i økonomien for kollektiv trafik er derfor et anliggende som påvirker hele Regional Udviklings budget, specielt fordi kollektiv trafik udgør 55% af det samlede regionale udviklingsbudget.

Som indgang til drøftelserne om budget 2024 har NT ultimo april opdateret sit skøn fra budgetlægningen sidste år. På den baggrund opdaterede administrationen efterfølgende det skøn, som lå til grund for Regionsrådets beslutning i oktober 2022 om iværksættelse af besparelser på kollektiv trafik. Det opdaterede skøn præsenteredes på udvalgets møde i april og fremgår af tabellen nedenfor.

Siden april mødet har Transportministeriet meddelt Danske Regioner og Kommunernes Landsforening, at

1. trafikselskabernes adgang til likviditet øges, for NT med ca. 50 mio. kr.
2. anmodningen om at fremrykke taksstigninger i 2024 til medio 2023 afvises
3. ekstra PL for 2023 er fastsat til 2,5 mio. kr. PL for 2024 er fastsat til 3,8% svarende til yderligere 11,7 mio. kr.

Punkt 1 betyder, at det bliver lettere for NT og andre trafikselskaber likviditetsmæssigt at dække regionernes budgetterede underskud i enkelte år. men det påvirker ikke eventuelle underskud på budgetterne.

Punkt 2 betyder, at den budgetterede merindtægt i 2023 udebliver, mens der til gengæld forventes større takststigninger i 2024

Punkt 3 betyder at der kun i begrænset omfang gives kompensation for stigende pris- og lønstigninger. Regionen har i sin budgetlægning for 2023 forventet en merudgift

alene på brændstof på 74 mio. kr. og indregnet en statslig efterregulering af pris- og lønfremskrivningen (PL) på mindst 25 mio. kr. Den kompensation der fastsattes ved økonomiforhandlingerne er for Nordjyllands vedkommende på 2,5 mio. kr., altså 10% af det forventede.

De tre punkter ovenfor giver samlet anledning til at ændre skønnet fra april måned væsentligt, jf. følgende tabellen:

Balance (negativ=underskud)	2022	2023	2024
Oktober 2022	-9	-15	+9
April 2023	-9	-14	-5
Juni 2023	-9	-37	-17

Budgetforslag 2024

Større klarhed kan først forventes i ultimo juni, når NT har præsenteret sit budgetforslag for 2024.

Det kan derfor på nuværende tidspunkt ikke afvises, at der skal nye besparelser til for at få budgettet for 2024 til at balancere.

Situationen vil blive drøftet på det planlagte fællesmøde mellem de to udvalg, som finder sted den 21. juni 2023.

Budgetbrikker 2024

På udvalgets møde i april drøftedes følgende budgetbrikker:

- Grundvandsbeskyttelse som et overordnet tema, herunder prioritering af indsatsen vedr. PFAS. Administrationen samler et overblik over de forskellige indsatser under denne overskrift.
- Fokus på genanvendelse og forbrugsreduktion i tillæg til forslaget om afdækning af muligheder for nye graveområder i og omkring Aalborg Kommune i relation til den 3. limfjordsforbindelse. Herunder ønsker udvalget at tage ved lære af erfaringerne fra Femernforbindelsen med fokus på lavest muligt forbrug af jomfruelige råstoffer.

Budgetbrikkerne har været præsenteret af udvalgsformanden på Regionsrådets temamøde den 24. maj - jf. vedlagte beskrivelse. Endelig beløb for de to brikker er ikke fastlagt og vil afhænge af budgetsituationen. Budgetbrikkerne er nærmere beskrevet i vedlagte bilag.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. tager orienteringen om økonomien til efterretning
2. drøfter det videre arbejde med budgettet og budgetbrikkerne
3. afventer stillingtagen til budgetforslaget indtil dette foreligger

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen om økonomien til efterretning.

Drøftelsen genoptages på fællesmødet med Udvalg for Regional Udvikling og Innovation den 21. juni, hvor udvalgene præsenteres for NTs budgetforslag.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling anmodede Administrationen om at forberede konkrete forslag til reduktioner på udvalgets budget til præsentation på samme møde.

Desuden bad udvalget Administrationen udarbejde en oversigt over:

- hvilke bindinger, der er i relevante puljer i årene efter 2023.
- hvilken andel af det samlede budget, der anvendes til den kollektive trafik i Region Nordjylland sammenlignet med de øvrige regioner.
- finansieringen af opgaver indenfor klima, miljø og bæredygtig udvikling i øvrige regioner fordelt mellem budgettet for Regional Udvikling og budgettet for sundhed/ øvrige områder.

Bilag

1. Budgetbrikker 2024_KMB_v2.docx
2. NT økonomivurdering 2023-2024 -juni2023

Punkt 4: Beslutning: Indspil om affaldssortering

2020-007109

Bilag

Rapport - Pilotprojekt Affaldssortering i 10 fraktioner RHN

Tidsplan for affaldsprojekt

Rammenotat - affaldsindsats i Region Nordjylland.docx

4

Beslutning: Indspil om affaldssortering

Resumé

Som følge af krav i lovgivning skal Region Nordjylland sortere sit affald i flere fraktioner end tidligere. I 2022 blev der på Regionshospitalet gennemført et pilotprojekt, for at afdække udfordringer og løsninger i en øget udsortering.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling blev præsenteret for erfaringerne fra pilotprojektet på deres møde den 12. april, hvor der også blev gjort status på arbejdet med at gøre klar til øget udsortering i resten af regionens virksomheder.

Udvalget udtrykte i den forbindelse ønske om en vurdering af de økonomiske konsekvenser for at realisere arbejdet med affaldssortering indenfor den fremlagte tidsplan med henblik på, at emnet kan indgå i udvalgets indspil til budgetforhandlingerne for 2024.

Der er derfor tilføjet **fortsat sagsbehandling** til sagen med tilknytning af et rammenotat, som Administrationen indstiller, at udvalget godkender.

Sagsfremstilling

Ifølge den seneste affaldsbekendtgørelse fra 2021 skal alle virksomheder fremover sortere deres affald i flere fraktioner, med henblik på at øge den andel af affaldet som kan genbruges eller genanvendes. Som udgangspunkt skal alle genanvendelige fraktioner udsorteres. I praksis er der primært fokus på udsortering i disse fraktioner, som er dem hvor der er et større volumen:

- Plastic
- Metal
- Glas
- Drikkevare- og madkartoner
- Restaffald
- Farligt affald
- Tekstil
- Papir
- Pap
- Bio-affald

Der har gennem mange år foregået en del sortering af affaldet på regionens virksomheder, men den nye bekendtgørelse stiller øgede krav. Virksomheder, hvor affaldet i art og mængde svarer til en husstand, vil kunne få deres affald afhente af kommunale operatører, og skal derfor tilrettelægge deres sortering efter den pågældende kommunes anvisning. Dette gælder f.eks flere tilbud under Speciaalsektoren. For større virksomheder, f.eks hospitalerne, er situationen en anden. Her er der ikke kommunale afhentningsordninger, i stedet skal virksomhederne træffe aftale med private indsamlingsvirksomheder. Region Nordjylland vedtog i 2021 en affaldsstrategi, som skal sætte rammen for hvordan den øgede udsortering skal foregå i regionens virksomheder.

For at gøre konkrete erfaringer med sorteringsarbejdet afviklede Regionshospitalet i 2022 et pilotprojekt, hvor 5 forskellige afdelinger indgik. Afrapportering af pilotprojektet fremgår af bilag 1.

En vigtig læring fra pilotprojektet er, at en systematisk implementering af affaldsbekendtgørelsen kræver en ny og tværgående organisering. Det står også klart, at etablering af sorteringsmuligheder, oplæring af personale og tilrettelæggelse af logistik vil kræve en betydelig investering. Det blev også konkluderet, at selvom de fysiske rammer er forskellige, vil et standardsortiment af sorteringsmateriale kunne passes ind alle steder.

En vigtig del af arbejdet med udsortering er at have gode aftaler med indsamlingsvirksomhederne. Der skal være aftagere for de fraktioner der sorteres, og det betyder også, at der skal være gode data for hvad der indgår i de enkelte fraktioner, så aftageren får det de regner med. Aftagerne skal også kunne dokumentere hvor meget der reelt genanvendes, samt hvor og hvordan fraktionen behandles. Udsorteringskvalitet er ofte afgørende for hvor god en økonomisk aftale man kan indgå med indsamlerne. Rene fraktioner af god kvalitet kan afsættes til en god pris, mens mere blandede fraktioner, med lavt potentiale for genanvendelse koster penge af komme af med. Priserne er generelt meget påvirkelige af udbud, efterspørgsel og øvrige faktorer såsom energipriser. Det har også stor betydning hvor store mængder indsamlerne kan afhente ad gangen.

Det vil være en fordel for regionen, at der sker en vis centralisering af arbejdet med øget udsortering. Dels kan der gennemføres fælles udbud for sorteringsmateriale, og dels kan der indgås bedre aftaler med indsamlingsvirksomheder. I dag er arbejdet med affaldshåndtering karakteriseret ved at være meget lokalt forankret i de enkelte virksomheder. Der arbejdes derfor på et samlet projekt for en gradvis udrulning af et ensartet koncept for sortering, indsamling, dokumentation og træning. Det kræver som tidligere nævnt en god tværgående organisering, og klare rammer for økonomien. En foreløbig tidsplan for projektet er vedlagt som bilag 2.

I dette arbejde skeles der meget til de løsninger der er etableret i de øvrige regioner, både hvad angår praktiske løsninger, organisering og økonomi.

Der er i øjeblikket en udbudskonsulent, som gennemgår alle de aftaler regionens virksomheder har indgået med indsamlingsvirksomheder, men henblik på at nedbringe antallet af aftaler og forbedre økonomien i aftalerne.

En øget udsortering af flere fraktioner er et stort ønske fra mange af regionens medarbejdere. Det er dog en vigtig pointe, at sortering af affald i sig selv ikke gøre regionen bæredygtig, det vigtigste er at nedbringe den samlede mængde af affald gennem forbrugsreduktion og affaldsforebyggelse.

Fortsat sagsbehandling

På mødet den 12. april 2023 besluttede Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling, at der skal udarbejdes et notat med konkret vurdering af de økonomiske konsekvenser ved realisering af arbejdet med affaldssortering indenfor den fremlagte tidsplan. Udvalget besluttede også at opfordre til, at oplysningerne indgår i budgetforhandlingerne for 2024. Se referat fra mødet nedenfor.

Administrationen har på denne baggrund forelagt sagen for Strategisk Sundhedsledelse (SSL), der er administrativ styregruppe for klimainsatsen. SSL finder det vigtigt, at der til sagen vedlægges et notat, der tydeligt forklarer status for affaldsindsatsen og angiver de veje, som Regionens kan gå. Både i relation til de mål der lovgivningsmæssigt skal nås og i relation til de organisatoriske og økonomiske rammer for den videre indsats.

SSL ser gerne, at initiativet spilles ind til de kommende budgetforhandlinger på en sådan måde, at initiativet har karakter af en ramme, som kan nærmere konkretiseres og detaljeres i den nærmeste fremtid.

På denne baggrund har administrationen udarbejdet vedlagte rammenotat, som udvalget bedes drøfte, herunder beslutte hvordan det skal indgå i de videre drøftelser af næste års budget. Rammenotatet tager udgangspunkt i erfaringer fra andre regioner og pilotprojektet på Regionshospitalet i Hjørring.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. tager notatet til efterretning
2. beslutter at lade notatet indgå i udvalgets indspil til budget 2024

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 12-04-2023

Morten Risager Nielsen og Lisa Buus Nielsen fortalte om pilotprojektet om affaldssortering på Regionshospital Nordjylland.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning.

Udvalget opfordrer til, at der udarbejdes en konkret vurdering af de økonomiske konsekvenser for at realisere arbejdet med affaldssortering indenfor den fremlagte tidsplan, som udvalget opfordrer til, bør indgå i budgetforhandlingerne for 2024.

Administrationen undersøger, hvorvidt der sker/ er sket en DUT-kompensation i forbindelse med den lovpligtige sortering.

Helena Palsgaard (V) deltog ikke under sagens behandling.

Referat

Henning Christensen præsenterede notatet og understregede i den sammenhæng, at der er tale om en rammebeskrivelse for opgaven.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog notatet til efterretning og besluttede at spille det ind i budgetprocessen.

Udvalget overlader det til Forretningsudvalget at sikre en effektiv implementering og finansiering af opgaven.

Bilag

1. Rapport - Pilotprojekt Affaldssortering i 10 fraktioner RHN
2. Tidsplan for affaldsprojekt
3. Rammenotat - affaldsindsats i Region Nordjylland.docx

Punkt 5: Beslutning: Klimaregnskab 2022

2023-015569

Bilag

Endeligt Klimaregnskab Region Nordjylland 2022

Pixi-udgave Region Nordjylland Klimaregnskab 2022

Beslutning: Klimaregnskab 2022

Resumé

Administrationen har i lighed med andre år udarbejdet et klimaregnskab for Region Nordjylland. Regnskabet viser, at klimaaftrykket er faldet med 3% ift. 2021, men steget med 2% siden 2018, som er basisår for Regionens mål om en samlet reduktion på 40% frem mod 2030.

Stigningen fra 2018 viser en mulig afkobling fra de demografiske betingede stigninger i sundhedsomkostningerne, der er beregnet til 5,1% i perioden. Årsagen til faldet fra 2021 til 2022 findes altovervejende i faldet i indkøb af varer og tjenesteydelser i forbindelse med COVID-19 pandemien.

Administrationen indstiller, at udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter klimaregnskabet for 2022 med henblik på indstilling til godkendelse i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Klimamedarbejder Anna Klausholt Andersen deltager under punktet med henblik på at gennemgå klimaregnskabet.

Sagsfremstilling

Regionens klimaregnskab 2022 indeholder en opgørelse af Regionens samlede klimaaftryk opgjort i tre delregnskaber: Driftsregnskabet, Anlægsregnskabet og Regnskabet for Øvrige enheder. Klimaregnskabet er opgjort i såkaldte forbrugsområder; Patientartikler, Udstyr, Forplejning, Transport, Bygninger og Arealer og Øvrige indkøb og aktiviteter.

Klimaregnskabet for driften af Regionen er opdelt på regionens virksomheder: Aalborg Universitetshospital, Regionshospital Nordjylland, Psykiatrien, Specialektoren, Sygehusapoteket og Den Præhospitale Virksomhed.

Regnskabet er vedhæftet som bilag 1.

Samlet klimaaftryk

Det samlede klimaaftryk for 2022 er 172.700 ton CO₂e. Det betyder, at Regionens klimaaftryk er steget med 2% siden 2018, men er faldet med 3% siden 2021. Faldet fra 2021 til 2022 skyldes i særdeleshed, at COVID-19 ikke længere er årsag til store indkøb. Det kan ses med et fald i udledningen fra forbrugsområdet "COVID-19", derudover falder forbrugsområdet "Patientartikler", hvilket også relaterer sig til indkøb der er foretaget i forbindelse med pandemien.

Selvom tendensen fra 2021 til 2022 er faldende, er der stadig stigninger på en række andre områder. Denne stigning kan ses på forbrugsområderne "Øvrige indkøb og aktiviteter", "Udstyr" og "Forplejning".

Med Regionens klimastyringsmodel er det muligt at beregne stigningen i udledningen som følge af den ekstra aktivitet i sundhedsvæsenet, der følger af den demografiske udvikling (flere ældre, ændret sygdomsbillede). Modellen har en indbygget forudsætning om en årlig stigning i sundhedsomkostningerne på ca. 1,25%, som følge af den demografiske udvikling i Regionen. Hvis CO₂e udledningerne fra driften

af det nordjyske sundhedsvæsen skulle følge denne fremskrivning, ville udledningen derfor samlet være 5,1% højere end den var i 2018.

Stigningen i udledninger set ift. baselineåret 2018 på 2% er således mindre end den forventede stigning i fremskrivningerne på 5,1% og skyldes primært et fald i forbrugsområderne "Bygninger og arealer", "Transport" og "Forplejning".

Er Regionen på rette spor?

Klimaregnskabet resultater skal ses i forhold til to målsætninger:

1. Danske Regioners målsætning om en 75% reduktion af CO₂e aftrykket inden for transport og energi fra 2018 til 2030.

Ser vi på Danske Regioners målsætning om en reduktion på 75% så er indsatsen på rette spor og foran tidsplanen. Der er fra 2021 til 2022 stadig et fald i forbrugsområderne "Bygninger og arealer" og "Transport", som er de forbrugsområder, Danske Regioners målsætning forholder sig til. Det betyder, at udledningen stadig går den rigtige vej hvad angår denne målsætning.

Konklusionen er, at det stadig er realistisk at nå Danske Regioners målsætning med de planlagte indsatser og den teknologiske udvikling, der forventes indenfor transport og omstilling af energiforsyningen.

2. Regionens pejlemærke på 40% reduktion af det samlede klimaaftryk frem mod 2030 set i forhold til 2018

Som nævnt ovenfor ville CO₂e udledningerne fra driften af det nordjyske sundhedsvæsen ifølge Klimastyringsmodellen forventes at være 5,1% højere end den var i 2018. I 2018 var Regionens CO₂ udledning på ca. 169.000 tons CO₂e, mens den i 2022 var ca. 172.700 tons. Det betyder, at den faktiske stigning fra 2018 til 2022 er på ca. 2%. Denne mindre stigning indikerer, at Regionen gennem sin klimaindsats har opnået en afkobling af Regionens udledninger fra den generelle forventede stigning i sundhedsaktiviteterne.

Selvom en afkobling kan være en væsentlig forklaring, er den næppe hele forklaringen. Den (relativt set) mindre stigning end forventet kan også forklares med fald i COVID-19 relaterede indkøb, årlige udsving i generelle indkøb, den samfundsmæssige udvikling i energisektoren i tillæg til de indsatser Regioner har gennemført på områderne "Transport" og "Bygninger og arealer", særligt indenfor energi og optimering, samt forbrugsreduktion.

Det betyder, at Regioner stadig er på vej mod det ønskede reduktionsmål. Men at der fortsat er behov for øget acceleration af klimaindsatsen på flere områder.

Driftsenhedernes klimaaftryk

Somatiske hospitaler står for 83% af Regionens samlede udledninger, og deres udledning har derfor stor betydning for resultatet af det samlede klimaregnskab. Udledningen fra hospitalerne falder med hhv. 4% *Aalborg Universitetshospital* og 6% for *Regionshospitalet* fra 2021 til 2022. Hovedårsagen til faldet for begge virksomheder er at finde i forbrugsområdet "Patientartikler", faldet er afledt af færre COVID-19 relaterede indkøb. For begge virksomheder gælder også, at forbrugsområdet "Øvrige indkøb og aktiviteter" stiger, som følge af afviklingen af ventelister i kølvandet på pandemien.

Tendensen er dog en anden, når der kigges på udviklingen fra 2018-2022. Her er der en stigning på 4% ved *Aalborg Universitetshospital*, mens stigningen er på 16% for *Regionshospitalet*. For begge virksomheder er det forbundet med en stigning på forbrugsområdet "Øvrige indkøb og aktiviteter", som følge af pandemien. Derudover falder "Bygninger og arealer" og "Transport" for begge virksomheder. Det er også her Regioner har fokus på indsatser for at nedbringe udledningen.

Psykiatrien udgør 4% af Regionens samlede udledning, og har i 2022 et fald i udledningen på 1%. Denne fald skyldes primært et fald i forbrugsområdet "Udstyr", herunder, hvor der tidligere år er foretaget en række indkøb, som ikke har været nødvendige i år.

Fra 2018 til 2022 falder Psykiatriens klimaaftryk med 31%. Dette fald skyldes især forbrugsområdet "Forplejning", hvor en del af psykiatriens forplejningen overgik til at blive produceret på Aalborg Universitetshospital, og udledningen ligger nu hos denne driftsenhed. Derudover er der et markant fald i udledningen fra "Patientartikler", som var meget høj i 2018 og i "Bygninger og arealer".

Administrationen står for 4% af Regionens samlede udledning, og har en stigning på 6% i 2022 ift. 2021. Denne stigning kommer primært fra forbrugsområderne "Forplejning" og "Transport", og indikerer en normalisering ift. COVID-19 årene. Derudover er der fald på forbrugsområdet "Udstyr", fordi der ikke har været behov for samme investeringer i tekniske installationer som i 2021.

Fra 2018-2022, er administrationens klimaaftryk faldet 16,5%. Faldet skyldes primært "Bygninger og arealer", "Transport" og "Forplejning". Det er også disse områder der har været indsatser i form af f.eks. solceller, optimering og portionsanretninger.

Specialsektorens udledning falder med 5%, hvilket hovedsageligt kommer fra forbrugsområdet "Bygninger og arealer". Forbrugsområdet er påvirket af, at belægningsgraden har været lavere end i 2021, samtidig har der været fokus på at nedbringe energiforbruget og udfase fossile energikilder.

Fra 2018-2022 er Specialsektorens udledning faldet med 7,5%. Dette fald findes i "Transport" og "Bygninger og arealer", som skyldes omstillingen i samfundet og Regionens egne tiltag på området.

Sygehusapotekets udledning falder med 12% fra 2021 til 2022, faldet findes i faldet i "Bygninger og arealer", hvor især forbruget af naturgas er faldet markant. Derudover falder "COVID-19" også.

Fra 2018-2022 er Sygehusapotekets klimaaftryk faldet med 9,3%. Dette skyldes hovedsageligt et fald i "Transport" og "Bygninger og arealer", som er i tråd med den generelle omstilling i samfundet og Regionens egne tiltag. Forbrugsområdet "Øvrige indkøb og aktiviteter" og "Forplejning" steget, primært fordi der i samme periode er kommet flere medarbejdere.

Den Præhospitale Virksomhed er fra 2022 en del af klimaregnskabet for driften, fordi Regionen hjemtog opgaven med effekt fra 2022. Som følge af hjemtagningen har der også været en del ekstra indkøb, hvilket betød en stigning på 16% fra 2021 til 2022. Fra 2018 til 2022 steg udledningen med 29%. Den primære årsag til stigningerne er den samme, nemlig "Udstyr", da der er blevet købt nye biler og andet til baserne. Derudover er "Øvrige indkøb og aktiviteter", "Bygninger og arealer", "Patientartikler" og "Transport" steget, sandsynligvis grundet diverse indkøb i forbindelse med hjemtagningen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller,

1. at Forretningsudvalget og Regionsrådet godkender klimaregnskabet for 2022.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstillede, at Forretningsudvalget og Regionsrådet godkender klimaregnskabet for 2022.

Udvalget anmodede desuden Administrationen om at lave et forslag til, hvad der skal til for at den samlede klimaindsats – og herunder de lokale klimahandlingsplaner - kan leve op til Danske Regioners klimamålsætning og regionens eget pejlemærke.

Bilag

1. Endeligt Klimaregnskab Region Nordjylland 2022
2. Pixi-udgave Region Nordjylland Klimaregnskab 2022

Punkt 6: Beslutning: Ansøgning om medfinansiering til Renoveringsværksted Aalborg

2022-045394

Bilag

Oplæg til samarbejde med Region Nordjylland vedr. Renoveringsværksted Aalborg

Budget renoveringsværksted.docx

6

Beslutning: Ansøgning om medfinansiering til Renoveringsværksted Aalborg

---

Resumé

Aalborg kommune ved Renoveringsværksted Aalborg fremsender anmodning om økonomisk støtte til indsats for genanvendelse og donation af hospitalsudstyr. Et tidligere samarbejde om dette blev afsluttet i 2022. Det indstilles, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkender, at Region Nordjylland via klimabudgettet støtter arbejdet med donation med 250.000 kr. pr år i tre år.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland og Renoveringsværksted Aalborg har i 2021-2022 haft et samarbejde om renovering af kasseret inventar og udstyr fra regionens hospitaler. Samarbejdet havde ikke den ønskede økonomiske og praktiske fordel for Region Nordjylland, og blev derfor afsluttet i efteråret 2022.

Aalborg kommune v. Renoveringsværkstedet har efterfølgende henvendt sig for en genoptagelse af samarbejdet, denne gang med fokus på klimagevinsten alene ved en renovering og efterfølgende donation af kasseret hospitalsudstyr. Aalborg kommune anmoder Regionen om medfinansiering af denne opgave på Renoveringsværkstedet. Der anmodes om medfinansiering af renoveringsaktiviteten, og arbejdet med at donere det udstyr som ikke egner sig til videresalg. Donationerne sker gennem Danida. Anmodningen og budget er vedlagt som bilag.

I 2022 blev det afklaret, at det vil ikke være relevant at medfinansiere renoveringsdelen. Men Regionen kan vælge at medfinansiere donationsarbejdet som en del af sin verdensmålsportefølje, da denne indsats har en relevant profil på social bæredygtighed ved at gøre gavn i andre dele af verden.

Det skal bemærkes, at Renoveringsværkstedet henviser til beregninger af den klimagevinst Regionen kan opnå/har opnået ved at Renoveringsværkstedet afhenter og behandler det defekte eller udtjente udstyr. Selv om den angivne klimagevinst ikke er beregnet efter sædvanlige principper, er det realistisk at forvente, at en donation med efterfølgende genbrug give en klimagevinst af en vis størrelse.

Renoveringsværksted Aalborg har i 2022 afsendt 1.417 m³ hospitalsudstyr til udviklingslande, herunder til Rwanda, DR Congo, Nigeria og Somalia m.fl. Derudover er der afsendt 775 m³ udstyr til Ukraine. Foruden at have bidraget til den teknologiske og sundhedsmæssige udvikling i modtagerlandene, vurderes det afsendte udstyr at have medført en CO₂ besparelse på 1.466.533 kg.

Ansøger har oplyst, at på nuværende tidspunkt er aftalen med Danida endnu ikke på plads. Det er derfor vigtigt for Regionen at signalere, at hvis Regionen bidrager med 250.000 kr. pr år i tre år, forventes det, at kommunen fortsat sikrer en aktivitet, som muliggør donation af hospitalsudstyr i et omfang som nogenlunde ligger på det ovenfor beskrevne niveau.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. beslutter at medfinansiere Renoveringsværksted Aalborgs arbejde med donation af hospitalsudstyr med 250.000 kr. årligt i 3 år fra klimabudgettet.
2. evaluerer projektet i det tredje år for at vurdere, om det skal fortsætte og evt. overgå til finansiering fra hospitalerne.

Referat

Et flertal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingerne med den ændring, at den årlige donation reduceres til 200.000 kr. i stedet for de indstillede 250.000 kr.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær (Ø) tog forbehold for godkendelsen.

Bilag

1. Oplæg til samarbejde med Region Nordjylland vedr. Renoveringsværksted Aalborg
2. Budget renoveringsværksted.docx

Punkt 7: Orientering: Indberetning om jordforurening 2022 for Region Nordjylland

2014-010020

Bilag

Region Nordjyllands skriftlige indberetning om jordforurening for 2022

Orientering: Indberetning om jordforurening 2022 for Region Nordjylland

---

Resumé

En gang årligt skal regionerne udarbejde en indberetning til Miljøstyrelsen om de gennemførte og planlagte aktiviteter på jordforureningsområdet. Indberetningen sker i form af en skriftlig og en elektronisk rapportering.

Dette års indberetning rummer en beskrivelse af regionens aktiviteter i 2022 og de planlagte aktiviteter i 2023. Indberetningen er sendt til Miljøstyrelsen med udgangen af april i år og vi overholder således fristen i indberetningsbekendtgørelsen om at indberette senest den 1. maj.

På mødet i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling vil administrationen orientere nærmere om indberetningen med fokus på de væsentligste nøgletal for regionens indsats i 2022.

Det indstilles, at udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Indsatsen på jordforureningsområdet sker efter reglerne i jordforureningsloven og den konkrete tilrettelæggelse af indsatsen planlægges og udføres i overensstemmelse med Region Nordjyllands strategiplan for jordforurening.

Strategiplanen, der er vedtaget af Regionsrådet, fastlægger de overordnede retningslinjer for den samlede indsats på området, herunder prioritering af hovedopgaverne med kortlægning af muligt forurenede grunde, forureningsundersøgelser, afværge af forureninger, overvågning og drift af afværgeanlæg.

Strategiplanen sikrer sammenhæng i opgaveløsningen og prioritering af indsatsen, hvor der er ekstra fokus på indsatsen i forhold til regionens grundvandsressourcer, pesticider og nye stoffer som PFAS.

Efter bekendtgørelse om indberetning og registrering af jordforureningsdata indberettes der en gang årligt resultater om de gennemførte aktiviteter og den planlagte indsats på jordforureningsområdet. Indberetningen sker til Miljøstyrelsen, der samler data om de fem regioners indsats. Indberetningen omfatter dels en skriftlig indberetning (bilag 1) og dels en elektronisk indberetning, hvor data fra jordforureningsområdet udstilles og gøres tilgængelige for øvrige via Danmarks Miljøportal.

Indberetningen indeholder relevante nøgletal om regionens indsats i 2022 samt beskrivelse af planlagte indsatser i 2023. Redegørelsen afspejler blandt andet regionens fokus på beskyttelse af grundvand, behandling af sager om byggeri på forurenede grunde m.v., ligesom redegørelsen bidrager til åbenhed om data på jordforureningsområdet.

På mødet i udvalget vil administrationen, ud fra data i indberetningen give en gennemgang med fokus på nøgletal.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. tager orienteringen om indberetningen til efterretning.

Referat

Hanne Kirk Østergaard orienterede om regionens indberetning om jordforurening i 2022.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning og opfordrede til ekstern kommunikation om indsatsen - fx i form af en pressemeddelelse.

Bilag

1. Region Nordjyllands skriftlige indberetning om jordforurening for 2022

Punkt 8: Orientering: Indkomne bemærkninger og forslag til Råstofplan 2024

2022-045765

Bilag

Debatoplæg Råstofplan 2024

Oversigt over indkomne forslag til nye graveområder

Indkomne bemærkninger til debatoplægget

8

Orientering: Indkomne bemærkninger og forslag til Råstofplan 2024

Resumé

Regionsrådet besluttede på deres møde den 27. februar 2023 at indkalde idéer og forslag til den kommende Råstofplan 2024. Et debatoplæg har derfor været sendt i høring i 8 uger.

I debatoplægget er der opstillet spørgsmål om væsentlige emner, spændende fra mulige nye graveområder til en mere bæredygtig råstofforsyning og en mere helhedsorienteret efterbehandling.

Flere kommuner, interesseorganisationer og borgere har reflekteret over spørgsmålene i debatoplægget og kommet med bidrag og synspunkter.

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen om de indkomne forslag og bemærkninger til efterretning og drøfter muligheden for at tilrettelægge den videre proces frem til behandlingen af Forslag til Råstofplan 2024 på et ekstraordinært udvalgs møde efter sommerferien.

Sagsfremstilling

På baggrund af Regionsrådets beslutning om at revidere Råstofplan 2020 er der med debatoplægget (bilag 1) indkaldt idéer og forslag fra offentligheden i en 8-ugers høring.

Debatoplægget har været udsendt til en bred vifte af myndigheder og interesseorganisationer samt til råstofbranchen, ligesom det har været annonceret og fremlagt offentligt for borgerne i regionen.

Det er blandt andet bemærkningerne til de opstillede spørgsmål i debatoplægget, der skal indgå i arbejdet med den kommende Råstofplan 2024.

I høringsperioden, som løb fra den 1. marts til den 28. april 2023, har individer og lodsejere haft mulighed for at indsende dokumenterede forslag til nye graveområder eller til ændringer af eksisterende graveområder.

Et væsentligt emne i debatfasen har været at få afklaret, om der er udlagt tilstrækkeligt med graveområder, og om disse indeholder tilstrækkelige mængder i de kvaliteter, der er behov for i de kommende år.

Et andet væsentligt emne har været en række spørgsmål i debatoplægget om mere bæredygtig råstofforsyning og en mere helhedsorienteret efterbehandling

Indkomne forslag og bemærkninger

Forslag til graveområder

Der er i høringsperioden indkommet i alt 29 konkrete forslag til graveområder fra råstofbranchen.

Forslagene vedrører områder til indvinding af sand, grus og sten, ler, moler og kridt. Størsteparten af forslagene vedrører ønsker om udvidelser af eksisterende graveområder. Dertil er der forslag om at ændre to nuværende interesseområder til graveområder.

Forslagene berører alle kommuner undtagen Brønderslev og Læsø Kommuner. Et samlet overblik over forslagene fremgår af tabellen i bilag 2

Øvrige spørgsmål

Udover forslag til graveområder, er der indkommet ca. 35 øvrige bemærkninger fra kommuner, interesseorganisationer og enkelte borgere. Kommunerne har særligt reflekteret over de opstillede spørgsmål i debatoplægget.

Enkelte kommuner ønsker at regionen er mere forbeholden overfor indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet. Andre kommuner opfordrer til at råstofgrave altid efterbehandles til natur, ligesom de er positivt indstillet overfor debatoplæggets spørgsmål om en mere helhedsorienteret efterbehandling. Aalborg Kommune mener, at Regionen har en central rolle ift. projektjord og til i at iværksætte indsatser på tværs af bl.a. kommuner, Vejdirektoratet, byggebranchen og råstofindvindere.

Samrådet for Danmarks Naturfredningsforening Nordjylland mener, at regionen helt skal undgå, at udlægge råstofgrave og interesseområder i Natura 2000 områder, fredede områder og i områder, der er beskyttet efter Naturbeskyttelsesloven. DN skriver, at hele råstofplanlægningen skal tage hensyn til, at der ifølge FN er en global biodiversitetskrise, der truer menneskehedens livsgrundlag.

Bemærkninger fra borgere handler i stort omfang om at være nabo til en råstofindvinding og de gener og andre forhold i råstofgraven som man ønsker ændret.

Samtlige bemærkninger fremgår af bilag 3.

Den videre planproces

På baggrund af de indkomne forslag til graveområder, idéer til planen samt øvrige indkomne bemærkninger til debatoplægget udarbejdes et egentligt Forslag til Råstofplan 2024.

Udvalget anmodes om at drøfte muligheden for et ekstraordinært udvalgsmøde efter sommerferien med fokus på processen og dialogen med administrationen frem mod et egentligt forslag til Råstofplan 2024, som efter tidsplanen vil blive fremlagt for udvalg og Regionsråd inden jul. Forslag til Råstofplan 2024 skal efter reglerne i offentlig høring inden Regionsrådet endelig vedtager planen.

En endelig Råstofplan 2024 vil efter planen kunne vedtages i Regionsrådet i slutningen af 2024.

Administrationen vil på mødet give en nærmere gennemgang af de indkomne bemærkninger og forslag til nye graveområder og ændringer af eksisterende graveområder.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. tager orienteringen om de indkomne forslag og bemærkninger til den kommende Råstofplan 2024 til efterretning
2. drøfter muligheden for et ekstraordinært møde, hvor udvalgets ønsker til den videre udarbejdelse af planen frem mod den første forelæggelse af forslag til ny råstofplan ultimo 2024 kan drøftes mere indgående

Referat

Rikke Ellemann-Biltoft orienterede om de indkomne bemærkninger og forslag til Råstofplan 2024.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning og besluttede at holde et ekstraordinært møde onsdag den 16. august 2023 kl. 9.30-12.30.

Bilag

1. Debatoplæg Råstofplan 2024
2. Oversigt over indkomne forslag til nye graveområder
3. Indkomne bemærkninger til debatoplægget

Punkt 9: Beslutning: Miljøkonsekvensrapport og tilladelse til råstofindvinding i graveområde Lyngså, Frederikshavn Kommune

2021-039032

Bilag

Oversigtskort

Udkast til tilladelse incl bilag

9

Beslutning: Miljøkonsekvensrapport og tilladelse til råstofindvinding i graveområde Lyngså, Frederikshavn Kommune

---

Resumé

NCC Industry A/S ansøgte i oktober 2021 om tilladelse til indvinding af op til 400.000 m³ sand, sten, grus og muld årligt over en 10-årig periode. Idet det samlede ansøgte areal er på 49 ha er det ansøgte projekt omfattet af krav om miljøvurdering.

Regionsrådet besluttede i december 2021, at miljøvurderingsprocessen kunne igangsættes med høring af offentligheden samt udarbejdelse af afgrænsningsudtalelse. Det ansøgte projekt var herefter i høring i januar-februar 2022 og administrationen sendte den 7. april 2022 afgrænsningsudtalelse til ansøger.

Ansøger indsendte i marts 2023 miljøkonsekvensrapporten for det ansøgte projekt. På baggrund af miljøkonsekvensrapporten, ansøgningen og høringen har administrationen udarbejdet vedlagte udkast til tilladelse efter råstofloven.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling over for Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller, at administrationen sender udkast til tilladelse efter råstofloven i høring i 8 uger sammen med ansøgers miljøkonsekvensrapport.

Når høringsperioden er afsluttet, forelægges den endelige tilladelse efter råstofloven, sammen med administrationens begrundede konklusion efter miljøvurderingsloven, for Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling, Forretningsudvalget samt Regionsrådet.

Sagsfremstilling

NCC Industri A/S har på nuværende tidspunkt tilladelse til indvinding af 250.000 m³ sand, sten, grus og muld på et areal på knap 25 ha. Virksomheden søgte i oktober 2021 om tilladelse til indvinding af op til 400.000 m³ sand, sten, grus og muld på et areal på ca. 49 ha. Idet det ansøgte areal er på over 25 ha er projektet omfattet af krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven.

Af de 400.000 m³ skal op til 100.000 m³ indvindes under grundvandsspejlet. Der anvendes dels tørsortering og dels vådsortering. I forbindelse med projektet skal ejendommen Østkystvejen 72 nedrives. Området skal efterbehandles til natur, herunder en stor gravesø. I dele af området skal der ikke udlægges muld og der er dermed potentiale for udvikling af næringsfattig natur i området.

Høring af ansøgning

Regionsrådet besluttede i december 2021, at processen med høring og udarbejdelse af afgrænsningsudtalelse kunne igangsættes. Ansøgningsmaterialet blev sendt i høring til relevante myndigheder, organisationer samt omkringboende. Der kom høringssvar fra Frederikshavn Kommune, Miljøstyrelsen og Vendsyssel Historiske Museum. Der kom ingen høringssvar fra omkringboende. På baggrund af

ansøgningsmaterialet og høringen udarbejdede administrationen afgrænsningsudtalelse af 7. april 2022 til ansøger.

Miljøkonsekvensrapport

Ansøger indsendte i marts 2023 miljøkonsekvensrapport for det ansøgte projekt. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af rådgivningsfirmaet WSP Danmark A/S, idet de biologiske undersøgelser er udarbejdet af Limno Consult og støjberegningen er udført af Sweco.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at projektet kan påvirke yngle- og rasteområder for to bilag IV-arter, henholdsvis strandtudse og flagermus. Miljøkonsekvensrapporten beskriver mulige afværgeforanstaltninger for denne påvirkning. Herunder, at et skovområde (etape 6) skal udtages af projektet, da dette område er yngle- og rasteområde for flagermus. I forhold til strandtudser skal der laves afværgeforanstaltninger i form af paddeskrab og lavvandede søer. For at undgå drab på enkeltindivider af flagermus, skal ejendommen Østkystvejen 72 nedrives i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer for nedrivning af huse jf. "Forvaltningsplan for flagermus".

Ifølge miljøkonsekvensrapporten vil det ansøgte projekt derudover ikke give anledning til en væsentlig indvirkning på miljøet i forhold til grundvand, overfladevand, trafik, landskab, natur, naboer m.v.

På baggrund af miljøkonsekvensrapporten har ansøger valgt at udtage etape 6 af projektet.

Myndighedsafgørelser

Dele af projektarealet ligger i fredskov og det ansøgte projekt forudsætter dermed dispensation fra Miljøstyrelsen efter skovloven. Projektet kræver desuden tilladelse fra Frederikshavn Kommune efter vandforsyningsloven. Miljøstyrelsen og Frederikshavn Kommune har fremsendt udkast til afgørelser efter henholdsvis skovloven og vandforsyningsloven. Frederikshavn Kommune har desuden oplyst, at kommunen i nedrivningstilladelsen til ejendommen Østkystvejen 72 vil stille vilkår om, at nedrivningen skal ske i overensstemmelse med Naturstyrelsens "Forvaltningsplan for flagermus", med henblik på at undgå forsætligt drab af enkeltindivider af flagermus.

I tilladelsen efter råstofloven stilles der vilkår om etablering af paddeskrab, dels i selve indvindingsperioden og dels i forbindelse med efterbehandlingen af området.

På baggrund af ansøgers miljøkonsekvensrapport, indkomne høringssvar samt udkast til afgørelser fra Miljøstyrelsen og Frederikshavn Kommune har administrationen udarbejdet vedlagte udkast til tilladelse efter råstofloven samt udkast til begrundet konklusion efter miljøvurderingsloven.

Det videre forløb

Ansøgers miljøkonsekvensrapport og udkast til tilladelse efter råstofloven skal i høring i 8 uger. Når høringsperioden er afsluttet samles der op på høringssvarene og den endelige tilladelse forelægges Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling sammen med den begrundede konklusion efter miljøvurderingsloven. Sagen skal videre til Forretningsudvalg og Regionsråd.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. godkender at administrationen sender udkast til tilladelse efter råstofloven i høring i 8 uger sammen med ansøgers miljøkonsekvensrapport.

Referat

Et flertal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen.

Et mindretal af udvalget bestående af Susanne Flydtkjær (Ø) tog forbehold for godkendelsen.

Administrationen sender rapporten til udvalget til orientering.

Bilag

1. Oversigtskort
2. Udkast til tilladelse incl bilag

Punkt 10: Orientering: Klagenævnsafgørelse vedr. afslag på ansøgning om råstofindvinding ved Stærhøj

2020-016100

Bilag

Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af den 28. april 2023

Orientering: Klagenævnsafgørelse vedr. afslag på ansøgning om råstofindvinding ved Stærhøj

---

Resumé

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 28. april 2023 ophævet og hjemvist Region Nordjyllands afslag på ansøgning om tilladelse til indvinding af moler i graveområdet Stærhøj til fornyet behandling.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Imerys A/S ansøgte den 2. marts 2009 om tilladelse til indvinding af moler i graveområdet Stærhøj i Morsø Kommune. Ansøgningen omfattede ca. 16 ha, hvoraf en del af det ansøgte areal var omfattet af anmeldte rettigheder.

Ansøgningen blev behandlet igennem et længere sagsforløb med bl.a. udvidelse af gaveområdet (i Råstofplan 2012), udarbejdelse af VVM-redegørelse samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bortgravning af et beskyttet overdrev. Et flertal i Klima- og Miljøudvalget besluttede på udvalgsmødet den 18. december 2019, at administrationens udkast til tilladelse skulle ændres til et afslag.

Region Nordjylland meddelte den 24. april 2020 afslag på ansøgningen om tilladelse til indvinding af moler. Afslaget blev den 18. maj 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger. Klagen gik på:

- at Region Nordjyllands begrundelse for at meddele afslag var usaglig, samt
- at ansøger har haft en berettiget forventning om at opnå tilladelse til indvinding af moler i graveområdet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 28. april 2023 ophævet og hjemvist Region Nordjyllands afgørelse til fornyet behandling (se bilag 1).

Området er ikke længere udlagt som graveområde, da det blev udtaget i forbindelse med udarbejdelse af Råstofplan 2020.

Klagenævnsafgørelse

Ved afgørelser om tilladelse til råstofindvinding, skal der foretages en afvejning mellem råstofinteresserne og en række andre miljømæssige hensyn (jf. råstoflovens § 3).

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i deres afgørelse, at en del af det ansøgte areal er omfattet af anmeldte rettigheder. Afslag på ansøgning om råstofindvinding bør derfor kun meddeles i tilfælde, hvor råstofindvinding vil komme i strid med samfundsmæssige hensyn af betydelig vægt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i deres afgørelse lagt vægt på, at Region Nordjyllands afgørelse om afslag på indvindingstilladelse ikke er begrundet ud fra samfundsmæssige hensyn af betydelig vægt, som taler imod imødekomme af

den ansøgte råstofindvinding. Det er i afslaget desuden ikke inddraget oplysningen om, at der er anmeldte rettigheder på en del af det ansøgte areal.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker desuden, at Region Nordjylland har en særlig forpligtelse til at foretage en mere indgående proportionalitetsafvejning, for den del af arealet, hvor der er anmeldte rettigheder, forud for meddelelse af et eventuelt afslag på råstofindvinding. Herunder at vurdere, om der som alternativ til et afslag kan fastsættes særlige vilkår eller meddeles tilladelse til en mindre omfattende indvinding.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer på baggrund af ovenstående, at Region Nordjyllands afgørelse om afslag lider af en væsentlig retlig mangel, som fører til afgørelsens ugyldighed.

Sagens videre forløb

Region Nordjylland skal på baggrund af Miljø- og Fødevarerklagenævnet genoptage sagen til fornyet behandling.

Første trin i processen er at spørge ansøger, om de ønsker at opretholde deres oprindelige ansøgning fra marts 2009. Hvis ansøgningen opretholdes vil den blive behandlet efter Råstofplan 2012. Hvis der er væsentlige ændringer til ansøgningen vil den blive betragtet som en ny ansøgning, og blive behandlet efter den gældende råstofplan.

Hvis virksomheden ønsker at opretholde deres ansøgning, udfører administrationen en ny screening af projektet efter miljøvurderingsloven. Såfremt det på baggrund af screeningen vurderes, at projektet medfører en væsentlig påvirkning af miljøet skal ansøger udarbejde en miljøkonsekvensrapport for projektet.

På baggrund af ansøgningen og den udførte screening og evt. miljøkonsekvensrapport foretages en afvejning af projektet efter råstoflovens § 3, og der træffes afgørelse om hvorvidt der kan meddeles tilladelse til indvinding af moler på det ansøgte areal på nærmere fastsatte vilkår.

Administrationen orienterer om klagenævnsafgørelsen og om sagens videre forløb.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. tager orienteringen til underretning.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning.

Bilag

1. Afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet af den 28. april 2023

Punkt 11: Beslutning: Rapport fra udvalgets studietur i april 2023

2023-002841

Bilag

Rapport - Studietur KMB april 2023 1

11

Beslutning: Rapport fra udvalgets studietur i april 2023

Resumé

Rapport fra udvalgets studietur i april 2023 fremlægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling var på studietur til Hovedstadsområdet den 20.-21. april 2023.

Vedlagt er en rapport fra turen. Den rummer bl.a. program, budget og udbytte, og specificerer også, de særlige indtryk, som udvalget ønsker at arbejde videre med - bl.a. i relation til Budget 2024.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. godkender rapporten.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte rapporten.

Bilag

1. Rapport - Studietur KMB april 2023 1

Punkt 12: Beslutning: Mødeplan for 2024 for Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

2021-038813

Bilag

Mødekalender for RN 2024

12

Beslutning: Mødeplan for 2024 for Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

---

Resumé

Administrationen har udarbejdet et forslag til mødeplan for 2024 for Regionsrådet (inklusive temadage og seminarer) og Forretningsudvalget.

Planen indeholder desuden forslag til mødedatoer for de 6 stående og et eventuelt kommende midlertidigt udvalg.

De 6 stående udvalg skal vedtage deres egen mødeplan. Regionsrådet opfordrer udvalgene til at tage udgangspunkt i det fremlagte forslag, der sikrer, at politikere og relevante embedsmænd kan deltage i de mødefora, de er udpeget til.

Det indstilles, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkender det fremlagte forslag.

Sagsfremstilling

Om møderne

Møderne holdes som udgangspunkt i Regionshuset, udvalgene kan dog konkret henlægge et eller flere møder på øvrige matrikler. Juli måned er mødefri, ligesom andre traditionelle ferieperioder, så som uge 7 og 8, mellemdagene i Påsken og uge 42 er friholdt for møder.

Regionsrådets møder afholdes på mandage med mødestart kl. 13.00. Med hensyn til august måned fastsætter loven, at 1. behandlingen af Budgetforslag 2024 skal være fremsat senest 24. august 2023. Derfor holdes august-mødet i Regionsrådet allerede mandag den 19. august 2023.

Dét har som konsekvens, at sager fra udvalgmøder i uge 33 først kan komme videre til Forretningsudvalget og Regionsrådet i september 2024. Det er kun KMB og NÆS (7/8 i uge 32), der kan nå behandling i Forretningsudvalget den 12/8 og Regionsrådet 19/8 pga. det fremrykkede regionsrådsmøde.

Forretningsudvalgmøder afholdes på mandage med mødestart kl. 09.00. Der planlægges med to forretningsudvalgmøder pr måned (dog justeret ift. de ovenfor nævnte ferieperioder samt 2. pinsedag som er en mandag).

Der er for Regionsrådet planlagt en række temamøder og seminarer. Temamøderne afholdes typisk på onsdage enten formiddag eller eftermiddag. Der foreslås afholdt et budgetseminar i august 2023. Der fastsættes tidspunkter for bilaterale drøftelser og forhandlinger mellem gruppeformændene i tidsmæssig nærhed af budgetseminaret.

I vedlagte bilag er der tillige udarbejdet forslag til mødedatoer for syv politiske udvalg, idet mødeplan for Byggeudvalg for Regionshospitalet fastættes særskilt.

Systematikken er, at udvalgmøder så vidt muligt afholdes i uge 1 og uge 2 i enhver given måned, forretningsudvalgmøder i uge 2 og 3, mens regionsrådsmøder og

temamøder som hovedregel afholdes i den fjerde uge i hver måned, dog justeret for ferieperioder og helligdage.

De stående udvalg skal efter lovgivningen selv vedtage deres mødeplan. Af hensyn til sammenhængen i mødeplanen henstilles det, at udvalgene i videst muligt omfang følger det fremlagte forslag. Årsagen er blandt andet, at de fleste regionsrådsmedlemmer sidder i to - og enkelte i tre - udvalg. Der er derfor begrænsede muligheder for at flytte møder.

De fem regioner har aftalt med Danske Regioner, at udvalgsmøder i regionerne lægges mandag-onsdag og møder i Danske Regioner torsdage og fredage.

Danske Regioner "frigiver" en række torsdage og fredage til regionerne, når mødeplanen i Danske Regioner for 2024 er fastlagt. Administrationen anbefaler dog, at mødeplanen for Regionsrådet og Forretningsudvalget fastlægges nu, og at de ekstra datoer så evt. kan anvendes til konferencer og seminarer, eller hvis et udvalg får behov for at flytte et møde i løbet af 2024.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udviklings mødeplan for 2024

Forslag til udvalgets mødeplan - alle dage kl. 9.00-12.00:

- Onsdag 3. januar
- Onsdag 31. januar
- Onsdag 28. marts
- Onsdag 3. april
- Tirsdag 30. april
- Tirsdag 4. juni
- Onsdag 7. august
- Onsdag 4. september
- Onsdag 2. oktober
- Onsdag 6. november
- Onsdag 4. december

Kommunikation og dialog

Mødeplanen er behandlet i Forretningsudvalget 15. maj og Regionsrådet 30. maj med følgende indstilling:

Administrationen indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Beslutter, om et af de to alternative forslag i sagsfremstillingen vedrørende august måned 2024 skal erstatte det i bilaget fremlagte forslag vedr. denne måned.
2. Godkender de fremlagte mødedatoer for Regionsrådet, Forretningsudvalget, temadage og seminarer samt for et evt. midlertidigt udvalg - alt under hensyntagen til beslutningen vedr. den 1. indstilling.
3. Opfordrer de stående udvalg til i videst muligt omfang at lægge det fremlagte forslag til mødeplan for udvalgene til grund ved fastsættelsen af egen mødeplan for 2024.

Forretningsudvalget 15-05-2023

Forretningsudvalget traf på mødet den 15. maj 2023 følgende beslutning:

Et flertal i Forretningsudvalget godkendte indstillingen og dermed mødeplanen som fremlagt (uden et af de skitserede alternativer).

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær tog forbehold for endelig stillingtagen.

Hanne Korsgaard og Lene Linnemann deltog ikke i sagens behandling.

Regionsrådet 30-05-2023

Regionsrådet traf på mødet den 30. maj 2023 følgende beslutning:

Indstillingen blev godkendt.

Pernille Buhelt, Kim Edberg og Vibeke Gamst deltog ikke i sagens behandling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Godkender de fremlagte mødedatoer for udvalget i 2024

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte mødeplanen for 2024.

Det præciseres, at der er møde den 28. *februar* 2024 - og ikke 28. *marts*, som der fremgår af sagsfremstillingen.

Bilag

1. Mødekalender for RN 2024

Punkt 13: B: Beslutning: Ansøgning om råstofindvinding ved Boller, Hjørring Kommune

2022-012007

Bilag

Oversigtskort

Udkast til afgørelse efter råstofloven incl. bilag

Indkomne høringssvar

13

B: Beslutning: Ansøgning om råstofindvinding ved Boller, Hjørring Kommune

---

Resumé

Sejlstrup Entreprenørforretning A/S har søgt om tilladelse til råstofindvinding indenfor graveområdet Boller, Hjørring Kommune. Den hidtil gældende tilladelse for det samme område er udløbet og der søges derfor nu om en ny tilladelse.

På baggrund af ansøgningen og den gennemførte screening har administrationen udarbejdet et udkast til tilladelse til indvinding af sand, grus og sten med en årlig indvinding på op til 50.000 m³.

Administrationen indstiller, at udkast til tilladelse sendes i høring i 4 uger og at der meddeles tilladelse, hvis der ikke kommer bemærkninger under høringen, der er væsentlige for sagens behandling.

Sagsfremstilling

Sejlstrup Entreprenørforretning A/S søgte den 17. marts 2022 om tilladelse til indvinding af råstoffer på del af matr.nr. 1a Boller Hgd, Tårs, Hjørring Kommune. Det ansøgte areal ligger i graveområdet Boller.

Der søges om en årlig indvinding på op til 50.000 m³ sand, sten og grus over en 10-årig periode. Det ansøgte areal er på ca. 6,4 ha. Området skal efterbehandles til skov og natur.

Der blev den 31. januar 2013 meddelt tilladelse til en årlig indvinding på op til 50.000 m³ råstof indenfor det samme areal, som der nu søges på. Tilladelsen udløb den 31. december 2022, og ressourcen er endnu ikke udnyttet. Der er derfor nu søgt om en ny tilladelse på stort set det samme areal.

Indvindingsområdet ligger i fredskov og det ansøgte kræver derfor dispensation efter skovloven til rydning af fredskov. Miljøstyrelsen er myndighed og er indstillet på at meddele den nødvendige dispensation. Det ansøgte projekt omfatter vådsortering af de indvundne råstoffer, og kræver dermed tilladelse efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven. Hjørring Kommune er myndighed og er indstillet på at meddele de nødvendige afgørelser.

Ansøgningsmaterialet og Region Nordjyllands udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven var i høring i perioden fra den 25. maj 2022 til den 22. juni 2022. Der kom i den forbindelse høringssvar fra Hjørring Kommune, Miljøstyrelsen samt Vendsyssel Historiske Museum. Der kom ingen høringssvar fra omkringboende. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i projektet eller i administrationens vurdering af det ansøgte.

Region Nordjylland meddelte den 9. august 2022 afgørelse efter miljøvurderingsloven. Region Nordjylland vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet. Projektet er dermed ikke omfattet af krav om miljøvurdering. Vurderingen er baseret på det foreliggende ansøgningsmateriale, de indkomne høringssvar samt screeningen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. beslutter, at Administrationen sender udkast til tilladelse til råstofindvinding i høring i 4 uger
2. beslutter, at Administrationen efter høringsperiodens afslutning meddeler tilladelse til råstofindvinding, hvis der ikke kommer bemærkninger, der er væsentlige for sagens behandling

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingerne.

Bilag

1. Oversigtskort
2. Udkast til afgørelse efter råstofloven incl. bilag
3. Indkomne høringssvar

Punkt 14: B: Beslutning: Ansøgning om råstofindvinding ved St. Vildmose, Jammerbugt Kommune

2022-029148

Bilag

Udkast - Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Screeningsafgørelse om ikke VVM-pligt

Oversigtskort - St. Vildmose

Indkomne bemærkninger

14

B: Beslutning: Ansøgning om råstofindvinding ved St. Vildmose, Jammerbugt Kommune

---

Resumé

Farmsalg ApS har i efteråret 2022 søgt om tilladelse til indvinding af op til 1000 kubikmeter tørv / sphagnum om året indenfor graveområdet St. Vildmose i Jammerbugt Kommune.

Det ansøgte areal ligger i graveområdet St. Vildmose, som er udlagt i Råstofplan 2020. Der er søgt på et ca. 2,2 ha stort areal.

På baggrund af ansøgningen og den gennemførte screening efter miljøvurderingsloven, har administrationen udarbejdet et udkast til råstoffilladelse med vilkår til indvindingen.

Administrationen indstiller at udkastet til tilladelse sendes i 4 ugers høring. Efter høringsperioden afslutning meddeles tilladelse til indvinding indenfor graveområdet St. Vildmose, såfremt der ikke kommer bemærkninger der er væsentlige for sagens behandling.

Sagsfremstilling

Farmsalg ApS har i efteråret 2022 søgt om tilladelse til indvinding af sphagnum / tørv på matr.nr. 58a Vildmosen, Biersted, Nørgårdsvej 11, 9440 Aabybro i Jammerbugt Kommune. Det ansøgte areal ligger i graveområdet St. Vildmose, som er udlagt i Råstofplan 2020.

Virksomheden søger om tilladelse til indvinding af op til 1000 kubikmeter sphagnum / tørv om året på et ca. 2,2 ha stort areal i en 10-årig periode. Virksomheden har tidligere indvundet sphagnum / tørv på nabomatriklen vest for det ansøgte areal. Miljøpåvirkningen fra det ansøgte projekt er derfor velkendt.

Det ansøgte areal skal efterbehandles til naturformål / afgræsning jf. forudsætningerne i Råstofplan 2020 for graveområdet St. Vildmose.

Region Nordjyllands screening af projektet efter miljøvurderingsloven har i perioden d. 13. februar 2023 - d. 13. marts 2023 været i høring hos Jammerbugt Kommune, andre myndigheder, forsyningsselskaber, landsdækkende foreninger og naboer. Der er modtaget høringssvar fra Jammerbugt Kommune og Nordjyske Museer. Høringssvarene fremgår i bilag 4.

Høringssvarende omhandler efterbehandlingen af det ansøgte areal og en orientering vedr. museumsloven og evt. fortidsfund i forbindelse med indvindingen.

Der er på baggrund af screeningen efter miljøvurderingsloven vurderet og truffet afgørelse om, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet og at projektet ikke kræver at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

Regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven er ikke blevet påklaget.

Administrationen vurderer på baggrund af miljøscreeningen og høringsvar, at der ikke er noget som taler imod at meddele tilladelse til udnyttelse af råstofressourcen på arealet med de vilkår der er fremstillet i udkastet til tilladelsen (bilag 1).

Administrationen indstiller at udkastet til tilladelse sendes i 4 ugers høring. Efter høringsperioden afslutning meddeles tilladelse til indvinding indenfor graveområdet St. Vildmose, såfremt der ikke kommer bemærkninger der er væsentlige for sagens behandling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima Miljø og bæredygtig udvikling beslutter:

1. at udkastet til tilladelse til tørveindvinding i St. Vildmose sendes i 4 ugers høring.
2. Bemyndiger administrationen til at meddele tilladelse efter høringsperioden afslutning til indvinding indenfor graveområdet St. Vildmose, såfremt der ikke kommer bemærkninger der er væsentlige for sagens behandling.

Referat

Et flertal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingerne.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær (Ø) kunne ikke tilslutte sig at give tilladelse til råstofindvinding, idet der er tale om et råstof, som der findes substitution for - fx. kompost

Bilag

1. Udkast - Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding
2. Screeningsafgørelse om ikke VVM-pligt
3. Oversigtskort - St. Vildmose
4. Indkomne bemærkninger

Punkt 15: B: Beslutning: Ansøgning om indvinding af råstoffer i graveområde Lille Vildmose

2023-001967

Bilag

2023-001967 Udkast Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding L1 Vildmose

15

B: Beslutning: Ansøgning om indvinding af råstoffer i graveområde Lille Vildmose

---

Resumé

Pindstrup Mosebrug A/S har i januar 2023 søgt om indvinding af tørv i graveområde Lille Vildmose.

Administrationen indstiller at administrationen bemyndiges til at sende udkast til tilladelse i høring, samt udfærdige og udstede tilladelse til indvinding af tørv/sphagnum på et område i Lille Vildmose, Aalborg Kommune, såfremt der ikke indkommer bemærkninger som er væsentlige for sagens udfald i høringsperioden.

Sagsfremstilling

Pindstrup Mosebrug A/S har i januar 2023 søgt om indvinding af tørv i graveområde Lille Vildmose.

Det drejer sig om 12 ha, hvor der er søgt om at indvinde ca. 70 cm tørv. Arealet er i dag konventionelt drevet landbrugsområde og skal efterbehandles til jordbrug.

Det ansøgte areal ligger i fredningsområde delområde 2. Fredningen er ikke til hinder for tørveindvinding inden for det regionale råstofområde (kendelse 03042009). Fredningsnævnet har i deres høringssvar tilkendegivet, at projektet ikke kræver dispensation fra fredningen.

Ansøgningsmateriale samt udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven har været sendt i høring. Der er indkommet to høringssvar fra henholdsvis Aalborg Kommune og Fredningsnævnet. Høringssvarene fremgår af afsnit 4.2 i bilag 1.

Der er truffet afgørelse efter miljøvurderingsloven den 22. maj 2023. Der skal ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Beslutter, at Administrationen bemyndiges til at sende udkast til tilladelse i høring, samt udfærdige og udstede tilladelse til indvinding af tørv/sphagnum på et område i Lille Vildmose, Aalborg Kommune, såfremt der ikke indkommer bemærkninger som er væsentlige for sagens udfald i høringsperioden.

Referat

Et flertal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær (Ø) kunne ikke tilslutte sig at give tilladelse til råstofindvinding, idet der er tale om et råstof, som der findes substitution for - fx. kompost.

Bilag

1. 2023-001967 Udkast Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding LI Vildmose

Punkt 16: Orientering

16 Orientering

Referat

Støvgener i Øster Uttrup

Rikke Ellemann-Biltoft orienterede om status på tiltag og klager i relation til støvgener fra Aalborg Portland i Øster Uttrup. Tidspunkt for nyt møde med dialoggruppen og Aalborg Portland afklares snarest.

Punkt 17: Eventuell

17
Eventuell

Referat
Intet.

Punkt 18: Underskrift af mødeprotokol

18

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.